

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/275/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6115216708
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6115216708.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a sudcov Mgr. Štefana Baláža a JUDr. Alexandra Mojša, v právnej veci žalobcu Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Grösslingova 77, 824 68 Bratislava, IČO: 31 351 026, právne zastúpeného SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., Advokátska kancelária so sídlom Štefánikova 8, Bratislava, IČO: 36 853 186, proti žalovaným 1/ T. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XX, XXX XX K. K., 2/ Q. R., (predtým Z.), nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXX/XX, O. 5, Česká republika, v konaní o zaplatenie 9.064,44 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 14C/274/2015-145 zo dňa 25.04.2018, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým vo zvyšnom rozsahu žalobu zamietol (výrok II.) a vo výroku o náhrade trov konania (výrok III.) **p o t v r d z u j e .**

II. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť sumu 8.388,48 Eur s prísl. (výrok I.) **z o s t á v a n e d o t k n u t ý .**

III. Žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 8.388,48 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 29.05.2015 do zaplatenia, všetko v lehote troch dní po právoplatnosti tohto rozhodnutia a vo zvyšku žalobu zamietol.

2. Žalobca sa voči žalovaným domáhal žalobou zaplatenia sumy 9.064,44 Eur s príslušenstvom titulom plnenia zo Zmluvy o stavebnom sporení č. 29509660/7930 zo dňa 11.11.2011 (ďalej v texte „zmluva o úvere“).

3. Okresný súd v poradí prvým rozsudkom č. k. 14C/274/2015-81 zo dňa 15.06.2016 uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobcovi sumu 544,34 Eur spolu s príslušenstvom a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Na základe uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16Co/485/2016-115 zo dňa 31.07.2017 bol rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým v prevyšujúcej časti návrh zamietol (výrok II.) a vo výroku o náhrade trov konania (výrok III.) zrušený a v tomto rozsahu bola vec vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Vo zvyšku, teda vo výroku, ktorým okresný súd uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 544,34 Eur s príslušenstvom zostal rozsudok právoplatný, teda nedotknutý.

5. Následne okresný súd po zrušujúcom uznesení vykonajúc dokazovanie vo veci samej opätovne posúdil nárok žalobcu v rozsahu, v ktorom bolo rozhodnutie okresného súdu vyššie uvedeným uznesením odvolacieho súdu zrušené. V intenciách zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu zo dňa 31.07.2017 okresný súd dospel po vykonanom dokazovaní (v poradí druhým rozhodnutím) k skutkovému a právnomu záveru, že na daný právny vzťah medzi stranami sporu ako vzťah spotrebiteľský je nutné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, ako aj zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej v texte „zákon č. 129/2010 Z. z.“). Oboznámením sa s Prílohami č. 1 a 2 konštatoval, že tieto tvoria súčasť zmluvy o úvere, a z ktorých, konkrétne z Prílohy č.1 (č. I. spisu 12), je zrejmé, že výška počet a termíny splátok pokiaľ ide o medziúver ale aj stavebný úver, sú určené v zmluve a z ktorých je možné v spojení s ustanoveniami zmluvy (článok II., bod 2 a 5) určiť aj dátumy týchto splátok. Obidve prílohy tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy (článok VII., bod 7, 8) a žalovaní 1/ a 2/ v konaní ani nespochybnili ich prevzatie, či oboznámenie sa s nimi, vrátane sadzobníka (článok VII., bod 2). Na základe uvedeného okresný súd konštatoval, že zmluva o úvere obsahuje zákonom č. 129/2010 Z. z. predpísané obligatórne náležitosti, vrátane určenia výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) tohto zákona. Zmluvu o úvere preto okresný súd nepovažoval za zmluvu bez úrokov a bez poplatkov.

6. Následne okresný súd dospel k záveru, že na základe platne uzavretej zmluvy o úvere, ktorá obsahuje všetky obligatórne náležitosti v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. došlo v dôsledku toho, že žalovaní 1/ a 2/ neplnili svoje povinnosti - splátky riadne a včas k okamžitému zosplatneniu úveru v dôsledku omeškania sa žalovaných so splátkou po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Súčasne konštatoval, že odplata dojednaná za poskytnutý úver v zmysle zmluvy o úvere je v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka, a to konkrétne § 53 ods. 6. Okresný súd preto žalobe vyhovel a žalobcovi priznal istinu vo výške 8.388,48 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 29.05.2015 až do zaplatenia.

7. Vo zvyšnom rozsahu žalobu zamietol, keďže dospel k skutkovému a právnomu záveru, na základe ktorého zmluvné úroky žalobcovi patria len do zosplatnenia úveru, t. j. do 28.05.2015. Následne preto Žalobu vo zvyšku zamietol a žalobcovi nepriznal úroky z úveru/medziúveru vo výške 60,57 Eur, sankčné úroky vo výške 41,55 Eur, úroky z úveru/medziúveru v sume 2 x 168,87 Eur a sankčné úroky v sume 2 x 115,852 Eur ako aj úroky za oneskorenie splátky v sume 4,46 Eur po zosplatnení úveru a zmluvný úrok vo výške 7,79 % ročne zo žalovanej istiny od 29.05.2015 do zaplatenia.

8. O náhrade trov konania rozhodol okresný súd v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p.

9. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to v časti II. a III. výroku, domáhal sa, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie a prizná žalobcovi proti žalovanému nárok na náhradu trov konania. Odvolanie odôvodnil tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalobca sa prioritne nestotožnil s právnym záverom okresného súdu o nedôvodne uplatnenom nároku na zaplatenie úrokov po vyhlásení okamžitej (predčasnej) splatnosti úveru. K uvedenému žalobca poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR (sp. zn. 3Obdo/67/2013) ako aj rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR a niektoré rozhodnutia krajských súdov Slovenskej republiky, na základe ktorých sa stotožňuje s právnym záverom v nich uvedenom, podľa ktorého povinnosť dlžníka platiť úroky z úveru patrí až do doby skutočného vrátenia poskytnutého úveru veriteľovi. Zdôraznil, že z ustanovenia § 502 ods. 1 a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka nevyplýva, že povinnosť dlžníka platiť úroky je limitovaná splatnosťou úveru. Simultánne úročenie pohľadávky po splatnosti peňažného záväzku úrokom z omeškania a súčasne úrokom podľa § 502 Obchodného zákonníka nie je zákonom vylúčené. Je zrejmé, ide o dva rozdielne inštitúty, ktoré plnia celkom odlišné funkcie. Legitímnosť ním uplatneného nároku na zaplatenie úrokov po okamžitom zosplatnení úveru vyplýva priamo zo samotného znenia § 502 a § 503 Obchodného zákonníka bez potreby duplicitných dojednaní v zmluve o úvere. Zdôraznil, že protiprávny stav vyvolali žalovaní svojím nezodpovedným správaním. Žiadosťou o okamžité splatenie úveru nedochádza k zániku, či predčasnému ukončeniu zmluvy, a preto postupoval lege artis, keď žiadal od žalovaných, aby mu vrátili celú sumu z poskytnutého úveru, vrátane príslušenstva. V tejto súvislosti poukázal aj na Veľký komentár k Obchodnému zákonníku ako aj viaceré komentáre k vyššie uvedeným ustanoveniam Obchodného zákonníka. Konštatoval, že totožná

interpretácia inštitútu zmluvných úrokov je prezentovaná aj pri výklade § 658 Občianskeho zákonníka, ktorá sa z hľadiska zmluvných typov upravených v Občianskom zákonníku najviac približuje zmluve o úvere upravenej výlučne v Obchodnom zákonníku. Považuje za neprijateľné, aby bol dlžník po zjavnom porušení povinností ekonomicky a právne zvýhodnený. Potvrdil, že žalovaní nesplácali úver, preto boli písomnou výzvou upozornení na možnosť zosplatnenia úveru, ku ktorému následne došlo dňa 28.08.2015.

10. Na záver žalobca v odvolaní opakovane zdôraznil, že nemôže akceptovať neprípustnosť paralelného úročenia istiny úverovej pohľadávky po zosplatnení úveru zákonným úrokom z omeškania a súčasne riadnym zmluvným úrokom. Súd takýmto postupom postavenie dlžníka v prípade porušenia záväzku zvýhodňuje v porovnaní s tým, pokiaľ by svoje povinnosti riadne plnil. Predčasným zosplatnením úveru v dôsledku porušenia povinností žalovaným tak dochádza k ich ekonomicky výhodnejšiemu postaveniu. Keďže rozhodnutie okresného súdu je nepreskúmateľné, znemožnil tak žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Žalovaní sa k odvolaniu nevyjadrili.

12. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z., Civilný sporový poriadok - ďalej v texte „C.s.p.“) prejednal odvolanie žalobcu viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle § 379 a § 380 C.s.p. a bez nariadenia pojednávania v súlade s § 385 ods. 1 C.s.p. (a contrario) rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku, ktorým okresný súd vo zvyšnom rozsahu žalobu zamietol (výrok II.) a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania (výrok III.), rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

13. Výrok rozsudku, ktorým okresný súd uložil žalovaným povinnosť zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 8.388,48 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 29.05.2015 do zaplatenia (výrok I.) nebol odvolaním napadnutý, preto zostáva nedotknutý podľa § 367 ods. 2 C.s.p..

14. Odvolací súd preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené žalobcom v odvolaní s tým, že okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s § 220 ods. 2 C.s.p.

15. Žalobca prioritne namietal porušenie práva na spravodlivý proces, nakoľko nesprávnym procesným postupom okresného súdu tento znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva najmä tým, že rozhodnutie okresného súdu je nepreskúmateľné, zmätočné a nepresvedčivé. Uvedené namietal najmä vo vzťahu k rozhodnutiu súdu, resp. jeho výroku, ktorým bola žaloba vo zvyšnom rozsahu zamietnutá, nakoľko podľa neho okresný súd neuviedol, ako právne posúdil nepriznanie ním uplatneného nároku na riadny úrok, nakoľko považoval za nedostatočné, ak okresný súd uviedol, že žalobca nemá nárok na zmluvné úroky po zosplatnení úveru.

16. Odvolací súd uznáva, že okresný súd v poradí druhým výrokom, ktorým vo zvyšnom rozsahu žalobu zamietol odôvodnil tým, že veriteľovi, t. j. žalobcovi zmluvné úroky patria len do zosplatnenia úveru, t. j. do 28.05.2015, na základe čoho vo zvyšnom rozsahu žalobu zamietol.

17. Žalobca však sám v odvolaní spochybňuje vyššie uvedený odvolací dôvod, ak vo vzťahu k nároku veriteľa na úroky z úveru až do doby skutočného vrátenia poskytnutého úveru veriteľovi zo strany dlžníka po tom, ako došlo k vyhláseniu mimoriadnej (predčasnej) splatnosti, sa rozsiahlo vyjadroval s poukazom na aplikáciu ustanovenia § 502 ods. 1 a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, vrátane odkazov na rôzne rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR, prípadne krajských súdov Slovenskej republiky a odbornú literatúru. Žalobca v odvolaní uvádzal konkrétne skutočnosti a právne názory, na základe ktorých spochybňoval vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia. Konkrétnymi dôvodmi namietal, že legitímnosť jeho nároku na zaplatenie úrokov po okamžitom zosplatnení úveru vyplýva priamo zo samotného znenia § 502 a § 503 Obchodného zákonníka bez potreby duplicitných dojednaní v zmluve o úvere. Z odôvodnenia odvolania tak nevyplýva zmätočnosť rozhodnutia okresného súdu a najmä okolnosť, že by žalobca nemal možnosť namietat' voči právnenmu záveru súdu, ak tak v odvolaní konkrétnou argumentáciou učinil.

18. Žalobca tak odvolaní nenamietal ani nedostatočne či nesprávne zistený skutkový stav okresným súdom, ktorým je odvolací súd viazaný. Vychádzajúc tak z námietok žalobcu v odvolaní odvolací súd dospel k záveru, že odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. nie je daný, ak následne odvolateľ, teda žalobca konkrétne argumentuje vo vzťahu k nesprávnemu právnomu posúdeniu veci súdom prvej inštancie. Odvolací súd preto uznáva, že v prejednávanej veci bol dôvodným len odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p., v zmysle ktorého žalobca namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

19. Odvolací súd sa však s právnym záverom okresného súdu, podľa ktorého veriteľovi patria zmluvné úroky len do zosplatnenia úveru, t. j. do 28.05.2015 stotožňuje, a to z nasledovných dôvodov:

20. V sporoch, kde sa jedná o spotrebiteľa (ako je tomu aj v tejto veci), je potrebné vychádzať z poslednej vety ods. 2 §-u 52 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého na všetky právne vzťahy, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Uvedené odvolací súd uvádza v súvislosti s odkazom žalobcu na aplikáciu ustanovenia § 502 a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka. Nadväzujúc na uvedené je však nutné konštatovať, že zo žiadneho ustanovenia Občianskeho zákonníka nie je možné vyvodiť v prípade omeškania dlžníka s plnením peňažného dlhu a po následnom zosplatnení úveru oprávnenie veriteľa voči dlžníkovi na zmluvné úroky účtované od predčasného zosplatnenia do zaplatenia. Vychádzajúc z predností Občianskeho zákonníka pred ustanovením § 506 Obchodného zákonníka, na ktoré poukazoval i žalobca, ktorá prednosť vyplýva z už spomínanej poslednej vety ods. 2 §-u 52 Občianskeho zákonníka, tak možno uzatvoriť, že v prípade, ak je zmluva o úvere zároveň zmluvou spotrebiteľskou podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorú skutočnosť zdôraznil v odôvodnení napadnutého rozhodnutia aj okresný súd, prípadne vo svojom zrušujúcom uznesení i odvolací súd, povinnosť platiť úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov aj po splatnosti pohľadávky až do vrátenia poskytnutých prostriedkov zo zákona (Občiansky zákonník) nevyplýva.

21. Zosplatnenie ako jednostranný právny úkon veriteľa zásadne mení pôvodne dohodnutý úverový vzťah a zmluvné úroky a úroky z omeškania sú síce obe príslušenstvom pohľadávky, ale majú odlišné funkcie, ktoré zmluvné úroky sú odmenou (cenou) za užívanie istiny a úroky z omeškania predstavujú zákonom stanovenú sankciu za omeškanie s platením istiny a na rozdiel od zmluvných úrokov ich môže veriteľ požadovať, aj keď neboli dojednané. Aj podľa názoru odvolacieho súdu len do oprávnenej držby požičaných finančných prostriedkov, a teda do zosplatnenia celého úveru možno požadovať úrok z úveru a po zosplatnení pohľadávky má veriteľ (žalobca) právo iba na úrok z omeškania a nemá nárok na zmluvne dojednaný úrok. V tomto kontexte odvolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 476/2012-14, ako aj R 55/1996 ZSP, v zmysle ktorého úroky vo výške dohodnutej pri poskytnutí úveru patria do splatnosti úveru.

22. Jednorazovým zosplatnením úveru veriteľom vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa už ide o stav založený jednostranným predčasným zosplatnením úveru, s ktorým sa spájajú sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Ak napriek tomu existuje zmluvné dojednanie, ktoré s uvedeným stavom spája aj nárok na zmluvné úroky, teda na odplatné nároky patriace len pre prípad splácania úveru v splátkach, je takéto dojednanie podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka absolútne neplatné. Ide o dojednania, ktorými by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k jeho dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi účastníkmi zmluvy, a to napriek tomu, že dohoda o splatení úveru formou splátok zanikla a došlo k zmene spôsobu splatenia úveru, ako dôsledku sankcie zo strany veriteľa. Dlžník v prípade zosplatnenia úveru už nemá po zosplatnení povinnosť splatiť úroky z úveru, stráca však možnosť výhody splátok, je povinný zaplatiť celý dlh naraz a skôr, ako bolo dojednané. Ak by okrem toho bol povinný naďalej platiť aj po zosplatnení úroky z úveru, došlo by k zhoršeniu postavenia spotrebiteľa dvojnásobným úrokovým zaťažením, ktoré Občiansky zákonník neumožňuje. Z ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka totiž vyplýva, že pokiaľ ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení už len úroky z omeškania.

23. Pre prípad výskytu akýchkoľvek pochybností ohľadne výkladu problematiky nároku na zmluvné úroky po vyhlásení predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru zo strany veriteľa poukazuje odvolací súd

tiež na povinnosť vykladať právne normy v otázke spotrebiteľských zmlúv v prospech spotrebiteľa (§ 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

24. Odvolací súd dopĺňa, že uplatnený nárok žalobcu vyplýva zo spotrebiteľského nároku, pričom spotrebiteľské právo a jeho úprava v Občianskom zákonníku je dôsledkom transpozície smerníc EÚ týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa a vzťah Obchodného a Občianskeho zákonníka v spotrebiteľských vzťahoch je riešený vo viacerých rozhodnutiach súdov Slovenskej republiky spôsobom, ktorý sa postupne vyvíja smerom k dôslednejšej ochrane spotrebiteľa.

25. K aplikácii predpisov o ochrane spotrebiteľa na tzv. absolútne obchody sa vyjadroval Ústavný súd Slovenskej republiky už v rozhodnutí zo dňa 19. 06. 2013, č. k. I ÚS 402/2013-10, ktorým odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu aj inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd vo veci, kde odvolací súd vzťah z úverovej zmluvy posudzoval ako vzťah spotrebiteľský. Odvolací súd sa teda stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie v tom, že na prejednávajúcu vec je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka takým spôsobom, že majú prednosť pred ustanoveniami Obchodného zákonníka, na ktoré poukazyval v odvolaní žalobca.

26. Aj podľa názoru odvolacieho súdu len do oprávnenej držby požičaných finančných prostriedkov a teda do zosplatnenia celého úveru možno požadovať úrok z úveru a po zosplatnení pohľadávky má veriteľ (žalobca) právo iba na úrok z omeškania, a nemá nárok na zmluvne dojednaný úrok. V tomto kontexte odvolací súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Co 224/2015 zo dňa 09. 06. 2016, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo 143/98 - ZSP 43/2000, 4Obo 95/2000 - ZSP 42/2001, ZSP 55/1996 a rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 476/2012, ako aj rozhodnutie Krajského súdu Prešov č. k. 19Co 4/2017 zo 16. 02. 2017, v ktorom odvolací súd konštatuje, že niet kogentnej úpravy o úrokoch popri úrokoch z omeškania, zákon reguluje úroky za úver bez časovej úpravy, a preto dohoda o takýchto úrokoch je odklonom od dispozitívnej úpravy a je nielen v neprospech spotrebiteľa, ale vyvoláva hrubú nerovnováhu v neprospech slabšej zmluvnej strany.

27. K rozhodnutiam Najvyššieho súdu ČR, na ktoré poukazyval žalobca v odvolaní, odvolací súd uvádza, že netvorí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu (viď aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6 Cdo 129/2017).

28. Na záver odvolací súd dopĺňa, že samotným východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom a to s ohľadom na okolnosti, za akých dochádza ku vzniku záväzku, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť dodávateľa, jeho lepšiu znalosť práva, ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Zákonodarca sa preto pokúsil vyrovnať túto faktickú nerovnosť cestou práva a to formou obmedzenia autonómie vôle. Súkromné právo garantuje každému, čo najširšiu mieru možnosti slobodného jednania, avšak práve preto, že ju garantuje každému, musí ju zároveň u niektorých obmedziť, aby bola zaručená všetkým. Zo stretu autonómie vôle a z idey rovnosti potom vyplýva ochrana slabšej zmluvnej strany, a to s cieľom dosiahnutia vyváženej pozície, teda spravodlivosti, ekvity, či rovnováhy zúčastnených záujmov. Vo vzťahoch, v ktorých vystupujú strany, ktorých pozície sú značne nerovnovážne (napr. vzťahu dodávateľa so spotrebiteľom), sa nemožno uspokojiť s tým, že obom stranám budú poskytnuté rovnaké právne prostriedky, teda formálna rovnosť, lebo v skutočnosti nerovnosť východzích prostriedkov spôsobuje i nerovnosť vo výsledku samotnom. Riešenie tejto situácie je potom možné vidieť v nerovnovážnej úprave subjektívnych práv a povinností účastníkov súkromnoprávneho vzťahu tým, že slabšej zmluvnej strane (typicky spotrebiteľovi) je priznaných viac práv a silnejšej zmluvnej strane (dodávateľovi) je uložených viac povinností. Účelom danej právnej úpravy je teda snaha o dosiahnutie skutočnej rovnováhy tým, že budú právne vyrovnané východiskové ekonomické informačné a iné rozdiely, ktoré medzi stranami panujú, inak povedané, aby bolo možné rovnosť dosiahnuť, je nutné nerovnosť východzích pozícií korigovať zákonnou úpravou práv a povinností. Okrem uvedenej úpravy práv a povinností možno navyše od dodávateľa vyžadovať, aby sa vo vzťahu k spotrebiteľovi choval vo všeobecnosti poctivo. Pokiaľ týmto spôsobom dodávateľ nepostupuje, spreneverí sa dôvere druhého účastníka zmluvného vzťahu v poctivosť jednania dodávateľa a takémuto nepoctivému jednaniu

nemožno poskytnúť právnu ochranu (porovnaj napr. § 265 Obchodného zákonníka, § 3 Občianskeho zákonníka alebo § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa).

29. Okresnému súdu nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplynuli a ani nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, príp. že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovení Civilného sporového poriadku, alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia, alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Rozsudok nie je ani nepreskúmateľný a nebola zistená ani iná vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, preto odvolacie dôvody žalobcu nie sú dané.

30. Vzhľadom na uvedenú argumentáciu pokiaľ súd prvej inštancie žalobu v prevyšujúcej časti zamietol, rozhodol vecne správne, a preto odvolací súd v súlade s § 387 ods. 1 CSP v tomto rozsahu napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Okresný súd správne rozhodol i o náhrade trov konania, teda podľa pomeru úspechu v konaní, ktorú skutočnosť odvolací súd konštatuje aj napriek tomu, že konkrétnymi dôvodmi výrok o náhrade trov konania nebol odvolaním napadnutý, avšak ide v zmysle § 367 ods. 2 CSP o výrok závislý.

31. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca v odvolacom konaní nebol úspešný, preto nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Nárok na náhradu trov odvolacieho konania vznikol žalovaným ako v plnom rozsahu úspešným v odvolacom konaní, ktorým však trovy odvolacieho konania nevznikli. Ak strane podľa obsahu spisu žiadne trovy nevznikli, je v súlade s článkom 17 základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonómiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov konania nepriznáva (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo 14/2018 zo dňa 28. 02. 2018).

32. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.
Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).